No. 1042 Zaterdag 12 December 1903. 20ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt eiken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 11 December.

De Inkomstenbelasting.

Het eindverslag der Commissie van Rapporteurs is verschenen.

Daar is hard gewerkt in de Afdeelingen. Het ontwerp van den Gouverneur werd van *a—z* bestudeerd, alle artikelen zijn stuk voor stuk gewogen, vele als waardeloos weggeworpen, andere, als niet van edel gehalte, versmolten en gezuiverd; slechts een zeer gering aantal kon den toets doorstaan en zijn tegen volle waarde overgenomen, maar, als waarborg voor het publiek, met een nieuwe keur gemerkt.

Dit Eindverslag sluit nauw aan bij het Voorloopig Verslag van den Kolonialen Raad en mag niet daarvan afgescheiden beoordeeld worden. Zij vullen elkander aan en vormen één geheel.

In het V. V. lazen wij: Algemeen betreurde men het, dat het Bestuur zich,..., niet heeft laten weerhouden deze ontwerp-verordening den Raad aan te bieden. ,,De overgroote meerderheid (meent) niet tot de artikelsgewijze bespreking te moeten overgaan maar het Bestuur in overweging te moeten geven om deze ontwerp-verordening in te trekken."

Deze *overgroote meerderheid* verklaarde nog herhaardelijk op andere plaatsen van het verslag TEGEN het ontwerp te zijn.

,,De overgroote meerderheid meende, ook zonder een inkomstenbelasting, die toch geen betrouwbare gegevens" etc.

,,De overgroote meerderheid, hoewel zij volkomen beaamde, dat in theorie en op zich zelf beschouwd, er geen billijker belasting kon zijn dan de inkomsten-belasting, vond het onbillijk......en lette niet alleen op beginselen, maar ook op het practisch resultaat."

,,Diezelfde overgroote meerderheid achtte deze ontwerp-verordening om de vele vexatoire bepalingen, die er aan verbonden moeten zijn, wil zij goed werken, niet aannemelijk."

Onze lezers zullen zich herinneren, hoezeer het ons bevreemde, toen de Gouverneur in de M. v. Ant. verklaarde, dat hij ,,dan ook niet uit het door den Raad aangevoerde de overtuiging geput (heeft), dat eene handhaving van het ingediende ontwerp (wel is waar niet ongewijzigd) niet doenlijk is, vooral niet waar medewerking van de *meerderheid* van den Raad in het vooruitzicht staat, zoo het ontwerp eenige wijzigingen onderging."

Het Eindverslag lost nu, ten deele althans, het raadsel op:

> ,,De Memorie van Antwoord met de daarbij voorgestelde wijzigingen heeft de groep van raadsleden, die — hoewel eens met de overigen en met hen de overgroote meerderheid, in het Voorloopig Verslag bedeeld, uitmaakte, [illegible] mogelijkheid van voortbouwen op deze Ontwerp-verordening niet uitgesloten achtte, [illegible] om zich tevreden te stellen met de voorgestelde wijzigingen."

De toedracht dezer geheimzinnige zaak stellen wij ons derhalve aldus voor.

De *overgroote* meerderheid adviseerde tot intrekking van het ontwerp. Deze overgroote meerderheid bestond uit twee groepen. De eene was voor *onvoorwaardelijke* intrekking, de andere oordeelde ook een intrekking wel beter, maar zou desnoods nog voor een wijziging te vinden wezen.

Deze laatste groep, driemaal in het V, V. aangeduid door ,,een lid" en tweemaal door ,,Hiertegen werd aangevoerd" (,,opgemerkt"), werd op het slot van het Verslag, blijkbaar per ongeluk, ook ,,de meerderheid" genoemd.

Aan dit enkele woordje ,,meerderheid" in tegenspraak met den toon en het geheele verloop van het verslag klampte de Gouverneur zich vast en schreef zijn M. v. A., alsof nimmer een *overgroote meerderheid*, in tegenovergestelden zin gesproken hadde. Geen wonder, dat zulk een Antwoord algemeene bevreemding wekte.

Dit ter verklaring van den aanhef van het Eindverslag.

Wanneer we nu dezen aanhef zonder den tusschenzin nog eens overlezen, krijgen wij een duidelijk begrip van den stand van zaken. Wij weten reeds uit het V. V., dat de meerderheid van den Raad is voor onvoorwaardelijke intrekking van het ontwerp en van geen wijzigingen weten wil. Het Eindverslag leert ons nu, dat de groep raadsleden, die desnoods voor herziening te vinden zouden wezen, niet zijn overgehaald door de Nota van wijzigingen, en zij zich daarmede niet tevreden konden stellen.

De Kolonialen Raad in zijn geheel is derhalve thans TEGEN het ontwerp en TEGEN de wijzigingen van den Gouverneur.

Wij zijn den heeren dankbaar, dat zij niettegenstaande dit alles zich toch niet bepaald hebben tot eenvoudige verklaring van hun niet medegaan met het ontwerp en deszelfs wijziging, maar het nog geheel hebben omgewerkt. Daardoor is het den Gouverneur mogelijk gemaakt zijn ontwerp minstens ten deele vast te houden en althans een belasting in te voeren, welke veel grooter voordeelen brengen zal aan de koloniale kas dan die der weerbaarheid en, voorkomen zal, dat er van Holland uit ons een wet wordt thuis gestuurd als begin van de zoo sterk verlangde *reorganisatie van ons belastingstelsel.*

Valt er dan niets te zeggen op de voorstellen van den K. R.?

Wij zullen zien.

De Gouverneur had in zijn M. v. A. toegegeven, dat de ,,aangifte niet meer het karakter van eene verplichting zal dragen."

> ,,De Afdeelingen waren van oordeel, dat facultatieve aangifte hetzelfde resultaat zal opleveren als verplichte, daar de belastingplichtige, om het twijfelachtige licht te vermijden, dat op hem bij niet-aangifte zal vallen, genoodzaakt zal zijn den weg van aangifte op te gaan met al de door de Afdeelingen reeds aangegeven gevolgen."

De lezer zal zich herinneren, dat wij ook facultatieve aangifte hebben voorgesteld om aan de verplichte te ontkomen.

De tegengeworpen moeilijkheid zal zeker veel aan kracht verliezen, zoodra een bepaalde categorie personen, de koopmanstand bijv., *algemeen* zich laat schatten, in plaats van aangifte te doen. In dergelijk geval zullen alleen *uitzonderingen* opvallen en stof tot denken geven. Niet wanneer door *allen* één lijn getrokken wordt. Is dit echter niet uit te voeren, dan is het door ons voorgesteld redmiddel zeer zeker onvoldoende en moet worden afgekeurd.

In groote trekken worden nu de beweegredenen aangegeven waarom de Raad niet met het ontwerp noch met de wijzigingen kon medegaan.

,,Algemeen beschouwde men een nadere omwerking van de voorgestelde belasting als *zeer gewenscht.* Terwijl men zich in hoofdzaak vereenigen kon met den aard, den grondslag en het tarief der voorgestelde belasting, kon men niet medegaan met het stelsel van aangifte, met de beperkte vrijstelling der opbrengsten uit onroerende goederen en met de beweegredenen der Ontwerp-verordening.

Met deze laatste niet, omdat men het tot de utopieën rekende de draag-

Feuilleton.

LOSSE GREPEN

— UIT —

CURAÇAO'S VERLEDEN.

V

Toestand van den Landbouw op Bonaire.

De op Bonaire aangelegde zoutpannen, die sedert onheugelijke tijden voortreffelijk zout opgeleverd hebben, hadden in de eerste plaats de bijzondere opmerkzaamheid van den Gezaghebber tot zich getrokken. Maar daarenboven wilde hij proeven nemen, om dáár, op te voren geheel en al met doornen en distelen begroeide gronden, katoen-, aloë- en karpat-tuinen aan te leggen.

De vlakte achter het dorp Kralendijk werd grootendeels van de zoo weelderig op deze eilanden groeijende doornen en disteleu, waaronder de cactus-plant eene voorname plaats bekleedt, gezuiverd. Daar vertoonden zich thans eene nette Roomsche kerk, en verscheidene kleine, doch goed gebouwde huizen. Een van deze werd naderhand door de Roomsche gemeente aangekocht en tot pastorij ingerigt; een goede weg, uit koraalsteenen zamengesteld, voerde derwaarts. Dit een en ander had men grootendeels te danken aan den onvermoeiden ijver, dien de pastoor SMIT, van Curaçao hierheen overgeplaatst, voor de verbetering van het lot en de beschaving der vrije lieden van de kleur, die voor het grootste gedeelte zijne leer belijden, aan den dag legde. Ofschoon slechts zeer bekrompene middelen te zijner beschikking hebbende, volhardde Z. Eerw. steeds in zijne pogingen, en had het genoegen daarin nog al naar wensch te slagen; daar hij bij de genoemde lieden, hoe zeer ook ieder het zijne noodig had veel bereidwilligheid ontmoette, om zijne loffelijke inzigten te ondersteunen.

Nabij de kerk waren van Gouvernementswege twee uitgestrekte velden schoon gemaakt, en omgeven door eenen heining uit cactus-planten zamengesteld. Een breede weg, van een vierde uurs lengte, welke landwaarts inliep, scheidde deze velden van elkander. Het eene was bezaaid met katoen-pitten, doch toen ik dit het eerst zag, waren de planten nog niet opgekomen; bij een nader bezoek in October stonden de jonge katoen-boomen ter hoogte van 1 of 2 voeten boven den grond. Het andere veld was dit jaar voor het aankweeken van maïs tot voeding der landsslaven geschikt gemaakt. Dit veld doorgegaan zijnde, kwam men bij het groote steenen magazijn, dat het Gouvernement tot berging van het voedsel voor de slaven heeft doen bouwen. Daar was mede een katoen-tuin van eenige uitgestrektheid aangelegd. De boomen hadden hier de hoogte van 3 tot 5 voeten bereikt; vele daarvan hadden reeds knoppen en bloesem: bij een tweede bezoek in November beloofde dit veld een voordeeligen oogst; doch bij een derde in December ontwaarde ik met leedwezen, dat alle gunstige vooruitzigten vervlogen waren, daar de rups binnen weinige dagen op dezen akker de grootste verwoesting had aangerigt. Het meerendeel der boomen was van bladeren beroofd, en de knoppen met den bloesem waren vernietigd. Het veld met de jonge boomen stond daarentegen toen *zeer* voordeelig.

Deze eerste proeven, door het bestuur genomen, om nuttige gewassen aan te kweeken, op eene plaats, waar te voren niets dan onkruid voorkwam, schenen das eenige hoop op eenen redelijken uitslag te geven, en het vooruitzigt bleef bestaan, dat, bijaldien de jaargetijden gunstig genoeg waren, om van de rupsen bevrijd te blijven, men alhier, even als in andere landen, katoen zou kunnen voortbrengen. Aanmerkelijke voordeelen waren daaruit te trekken, al mogten zij dan ook zoo groot niet zijn, als in Noord-Amerika, vanwaar men na de invoering der katoen-teelt, in het jaar 1797 voor het eerst eene enkele baal met dit product op de markt van Liverpool aanvoerde, en thans ten gevolge der loffenlijkste vlijt en lust tot werkzaamheid, jaarlijks honderduizenden balen naar Europa afzendt. De grond op Bonaire schijnt voor de katoen-teelt zeer geschikt te zijn. Tot de moeijelijkheden, waarmede men op dat eiland te strijden heeft, behoort het gebrek aan zoet water, niettegenstaande men op verschillende punten gegraven heeft, is het tot

kracht der bevolking te willen kennen uit een belasting als de voorgestelde, waar de ondervinding, in andere landen opgedaan, bewezen heeft dat dergelijke belastingen met minstens 40% in Italië zelfs voor 9|10 gedeelte ontdoken werdt, en, omdat men de meening, dat de progressieve inkomstenbelasting een eerste stap op den weg moet zijn, die leidt tot algeheele herziening van het belastingstelsel, als verkeerd beschouwt. In alle landen toch is die belasting als de sluitsteen van het belastingstelsel het laatst in behandeling genomen, wat, naar het oordeel der Afdeelingen, zeer rationeel is, daar men pas na het vaststellen der andere belastingen met kennis van zaken en dus naar billijkheid over eene inkomstenbelasting in den waren zin kan oordeelen.

Na deze overwegingen zagen de Afdeelingen voor de vaststelling dezer verordening geen andere beweegredenen, dan die gelegen in het rustend verklaren der Schutterij en in de noodzakelijkheid om de derhalve in alle opzichten verouderde Weerbaarheids-belasting door eene andere te vervangen.

Met bovenbedoelde vrijstelling konden de Afdeelingen niet instemmen omdat het haar, waar onze grondbelasting geen onderscheid maakt tusschen gebouwde en ongebouwde eigendommen, en die belasting reeds bijzonder drukkend is, onbillijk wilde voorkomen, alleen de opbrengst uit landerijen, en dan nog voor een gedeelte, vrij te stellen.

De redenen, waarom de Afdeelingen het stelsel van aangifte niet konden goedkeuren, zijn gedeeltelijk in dit en in het Voorloopig verslag aangegeven. In de plaats hiervan, achtten zij aanslag door een Commissie van ingezetenen, die in kleine plaatsen zooals de eilanden der kolonie, uitstekend op de hoogte van de gesteldheid der ingezetenen zal zijn, het aangewezen middel om de belasting te bepalen.

Alvorens tot de artikelsgewijze behandeling over te gaan, meenden de Afdeelingen twee opmerkingen te moeten maken, naar aanleiding van de Memorie van Antwoord.

Daarin wordt gezegd, dat het Bestuur van een credietwet als in het verslag bedoeld, onkundig is. In zijn volstrektheid kan dat gezegde den schijn op de Afdeelingen laden van de legende van die crediet-wet verzonnen te hebben, terwijl een ieder wist, dat een paar dagen na de opening van de Staten-Generaal de telegraaf dat, helaas, onwaar gebleken bericht overbracht. Om misverstand, vooral in het Moederland, te voorkomen, wenschen de Afdeelingen het bovenstaande te releveeren."

De Gouverneur had n. m. in de *M. v. A.* gezegd „van een credietwet als in het verslag bedoeld is ondergeteekende onkundig."

Deze verklaring zal den meesten ook buiten den K. R. minstens bevreemd hebben.

Officieel was Z. H. E. G. onkundig, natuurlijk; maar hier op het eiland is al maanden lang gesproken over die credietwet, zoodat een ieder het wist.

In No. 1033 van ons blad dd. 10 Oct. schreven wij:

„Hoe groot het vertrouwen hier is op bijzonderen steun uit het Moederland bleek dezer dagen ten duidelijkste.

Er is door het lange dralen in Holland, door de krachtige beloften van den heer Van Kol, door de meerdere belangstelling voor Curaçao in Nederland, door het uitzenden van een landbouwkundige, na voorafgaand economisch onderzoek, er is nu eenmaal in onze kolonie een opinie gevestigd, dat spoedig en op buitengewone wijze hulp zal gebracht worden aan onze eilanden.

Vandaar de vreugdevolle jubelkreet, toen de kabel ons seinde een paar dagen na de Opening der Staten-Generaal, dat H. M. de Koningin in haar Troonrede beloofd had een ontwerp in te zullen dienen om de hollandsche Antillen bij te staan en hun financiëelen toestand te verbeteren.

Eindelijk zullen dan ook wij eens geholpen worden in 't groot, eindelijk zal ook voor Curaçao eens iets beproefd worden!

Helaas, welk een bittere teleurstelling, toen de Troonrede zelve ons onder de oogen kwam. Niets voor de toekomst, geen enkele belofte; geen schemering zelfs, die ons het licht aankondigt. Treurig, diep treurig, ontmoedigend!"

„Heeft de Gouverneur dan niet gevoeld, wat er omging in het hart zijner kolonie, heeft hij niet met ons medegeleefd, gehoopt, gevreesd?

Zijn eigen verklaring, dat Hij „onkundig" bleef van dit alles strekt Hem, helaas, niet, niet tot eer."

„De andere opmerking, zoo gaat het Verslag verder, betreft het bedekt verwijt van oppervlakkigheid, waar het Bestuur zegt, dat de opgelegde geheimhouding schijnt te zijn over het hoofd gezien.

Het wil de Afdeelingen voldoende voorkomen, met betrekking hiermede te verwijzen naar de elfde zinsnede van het Voorloopig verslag, waar geschreven staat: „Nog meende men te moeten wijzen..........en op de onmogelijkheid om den aanslag geheim te houden en om niettegenstaande de strafbepaling hem te treffen, die het geheim geschonden heeft".

Wegens het delicate van deze zaak wenschten toen de Afdeelingen er niet dieper op in te gaan."

Wij meenen in onze „Beschouwingen" en „Naschrift" N°. 1032 en N°. 1033 deze quaestie voor eenieder voelbaar te hebben gemaakt. Ten overvloede nog een korte herhaling uit N°. 1033:

„Geen gevaar, (wanneer schatting ingevoerd zal zijn,) dat een respectabele familie, door een of ander ongeluk getroffen, beschaamd behoeft te staan, minstens tegenover de commissie van aanslag. Geen vrees, dat een koopman op onverklaarbare wijze zijn crediet verlieze, wat hij met zooveel inspanning had hoog gehouden.

Want men bedenke het wel, Curaçao is een kleine kolonie, bestaande uit zeer kleine eilanden, die nog niet voldoende bevolkt zijn, terwijl de bezittende klasse slechts een klein kuddeke vormt. Niet, zooals in Europa, zal de commissie kunnen bestaan uit heeren, die ver weg wonen, ons volstrekt onbekend zijn en zelden met ons in aanraking komen, maar uit leden onzer familie, uit vrienden, kennissen of concurrenten, voor wie wij zoo gaarne onze familiegeheimen verborgen willen houden, of met wie wij toch minstens nimmer daarover spreken."

„De Afdeelingen gaven eenstemmig de volgende wijzigingen in overweging:

De considerans zal luiden: dat de invoering eener Inkomstenbelasting noodig is ter vervanging van de belasting voor de Weerbaarheid."

Recht door zee! is de hollandsche leuze. Zeg, wat ge bedoelt, en daarmede uit.

De drie ficties (§ 2 van art. 3) in de wet, waarbij personen tot één huisgezin worden beschouwd te behooren, zonder dat dit werkelijk het geval is, worden geschrapt „*als in strijd met de billijkheid.*"

Vervolgens worden verschillende lange artikels en onderdeelen heel eenvoudig in een korte zinsnede uitgedrukt en daartoe teruggebracht.

Bijzondere vermelding verdient nog, dat de Raad voorstelt toe te voegen aan art. 6:

De in het vorig artikel bedoelde som der jaarlijksche inkomsten wordt verminderd met het volgende:

e. „Opbrengsten van onroerende goederen, voor wat betreft hem, ten wiens laste de belasting op grondeigendommen komt."

De Gouverneur had voorgesteld toe te voegen aan art. 7

§ 5. Inkomsten uit in de kolonie als bedrijf, uitgeoefenden land-, tuin- of boschbouw, veehouderij of zoutwinning zullen, na aftrek van alle kosten, slechts voor een derde in den aanslag worden begrepen."

De K. R. was met deze gedeeltelijke vrijstelling niet tevreden en verlangt algeheelen vrijdom zoowel voor gebouwde als ongebouwde eigendommen, zoodat niet alleen de landerijen, maar ook de huizen, door grondbelasting reeds zwaar getroffen, niet opnieuw bezwaard worden. Iets, waarmede wij het geheel en al eens zijn.

Rest nog de bespreking van het

TARIEF.

INKOMSTEN.						BEDRAG DER BELASTING.					
van	*f*	600	tot	*f*	800	van	*f*	2,50	tot	*f*	4
„	„	800	„	„	1100	„	„	4	„	„	6
„	„	1100	„	„	1500	„	„	6	„	„	9
„	„	1500	„	„	1900	„	„	9	„	„	13
„	„	1900	„	„	2300	„	„	13	„	„	18
„	„	2300	„	„	[illegible]	„	„	18	„	„	24
„	„	2700	„	„	3100	„	„	24	„	„	31
„	„	3100	„	„	3500	„	„	31	„	„	39
„	„	3500	„	„	4000	„	„	39	„	„	48
„	„	4000	„	„	4500	„	„	48	„	„	58
„	„	4500	„	„	5000	„	„	58	„	„	68
„	„	5000	„	„	6000	„	„	68	„	„	89
„	„	6000	„	„	7000	„	„	89	„	„	111
„	„	7000	„	„	8000	„	„	111	„	„	133
„	„	8000	„	„	9000	„	„	133	„	„	156
„	„	9000	„	„	10000	„	„	156	„	„	180
„	„	10000	„	„	11000	„	„	180	„	„	205
„	„	11000	„	„	12000	„	„	205	„	„	230
„	„	12000	„	„	14000	„	„	230	„	„	281
„	„	14000	„	„	16000	„	„	281	„	„	332
„	„	16000	„	„	18000	„	„	332	„	„	385
„	„	18000	„	„	20000	„	„	385	„	„	439
„	„	20000	„	„	22000	„	„	439	„	„	494

Voor elke verdere toeneming met f 2,000,— ondergaat de op te brengen belasting eene verhooging tot f 55.— toe.

Men meende, dat het niet onbillijk zou zijn, dat ook personen met een inkomen van f 600. — tot f 800.— iets bijdroegen tot de huishouding der kolonie, en gaf de voorkeur aan een tarief waarbij zekere speling werd gelaten.

Enkele leden wenschten een ander tarief, waarbij de grootere inkomens minder belast zouden worden."

Naar onze meening ontvangen de groote inkomens reeds voldoende schadevergoeding door het vrijstellen der gebouwde en ongebouwde eigendommen, maar zijn de lagere inkomens te hoog belast. Men kent onze meening hieromtrent.

Gelukkig, dat er speling wordt gelaten, zoodat het minste bedrag kan worden opgelegd als de levensomstandigheden van den belastingschuldige zwaarder zijn. Dit is voor ons een groote stap tot den vrede, al blijven we het jammer vinden, dat menschen met een inkomen beneden f800 belast zijn, en dan nog wel zoo hoog. Als de helft nu nog genomen ware, zou het reeds voldoende geweest zijn. Een kwartje kan misschien ieder kwartaal wel betaald worden, een gulden is wat veel.

De verandering van art. 26 is o. i. nog te beperkt. Niet slechts „binnen een maand na het uitreiken van het aanslagbiljet", moeten erfgenamen bevoegd zijn bezwaren in te dienen tegen het aanslagbiljet van den erflater, maar deze bevoegdheid moet hun ieder kwartaal gegeven worden. Immers, dezelfde reden van billijkheid bestaat, wanneer belastingschuldigen niet in Mei of Juni sterven, maar nadat reeds maanden geleden het biljet is uitgereikt.

Dat de opcenten vervallen zullen en de hier gevestigde Vennootschappen ook wat opbrengen, juichen wij van harte toe.

---

nog toe niet gelukt eene wel van goed drinkbaar water te ontdekken, zijnde het hier voorhanden water steeds brak. Regenbakken zijn tevens tot nog toe zeldzaam, daar de bewoners zich in den droogen tijd liever met brak water behelpen, dan de moeite te doen bij hunne woningen een regenbak te maken, waartoe zij toch de bouwstoffen zoo gemakkelijk kunnen bekomen. Zij denken: mijne ouders hebben het wel zonder dat gedaan, waarom zou ik mij zoo veel moeite op den hals halen? De Gezaghebber is intusschen van deze gedachten niet: bij alle gouvernements-gebouwen worden regenbakken gemaakt, en de bewoners tevens ernstig aangespoord, om ook in dit opzigt met den geest des tijds mede te gaan. De tegenwoordige Kommandeur had in het fort, waar zich zijne woning bevond, voor weinige jaren zulk een regenbak doen daarstellen, doch zoo klein dat hij slechts 15 okshoofden water kon bevatten, zoo dat het meerdere regenwater, waarvan voorzeker in den regentijd wel viermaal zoo veel kon gegaard worden, verloren ging. Toen ik hem vroeg hoe hij zulk eene verspilling kon toelaten, was het antwoord zoodanig, dat ik tot het besluit komen moest, dat ook hij zich liever, even als de andere bewoners, in den droogen tijd met brak water uit de poelen wilde behelpen, dan de moeite te nemen om een voor het algemeen nuttig werk te helpen tot stand brengen.

Nu de Gezaghebber zich het welzijn van dit eiland zoo zeer aangetrokken heeft, twijfel ik niet, of degenen, welke het na drie of vier jaren bezoeken, zullen er groote veranderingen ten goede bespeuren. Het voornemen was om allengs meerdere stukken lands te zuiveren, met den aanleg van katoen-tuinen voort te gaan, een duizendtal kokos en andere vruchtboomen aan te planten, en zoo wel den karpat, om daarvan olie te vergaren, als de aloë aan te kweeken. Hierdoor zullen de omstreken van het dorp eene geheel andere gedaante verkrijgen, en goede wegen, ontdaan van doornen en distels, ontstaan. De tegenwoordige ambtenaren, die meestal jonge lieden zijn, zullen zoo doende door loffelijke eerzucht aangespoord worden, om tot het goede doel mede te werken, en wie weet of dit eiland, waar tevoren niets dan cactus-planten, kreupelbosch en brazilie-hout groeide, niet nog eenmaal geheel tot vruchtbare velden bestaat!

(*Wordt vervolgd.*)

Ingezonden Mededeelingen.

L. S.

De ondergeteekenden zich in commissie vereenigd hebbende om den Heer Mr. Ch. Barge, oud-gouverneur alhier, bij zijn eerstdaags te verwachten komst een blijk van hulde te geven in den vorm van het brengen eener serenade, geeft door dezen kennis aan het publiek, dat er gelegenheid bestaat zich bij den optocht aan te sluiten.

Verzamelplaats en dag en uur van aftocht zal later worden bekend gemaakt.

De commissie voorn.

Dr. Th. Lens, *Voorzitter.*
L. V. Leyba, *Penningmeester.*
M. J. Selhorst, *Secretaris.*

C. Statius Muller,
Mr. J. B. Gorsira,
Mr. Ph. de Haseth Evertsz,
Pastoor van de Pavert,
Moses S. L. Maduro,
J. Gravenhorst,
H. J. Cohen Henriquez, } *Leden.*

Curaçao, 11 December 1903.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Dinsdagmorgen 15 Dec. a. s. zal er ten 7 uren in de St. Anna-kerk een pontificale jaarstond gehouden worden voor de zielerust van Mgr. H. A. M. Joosten z. g.

* *

Dinsdag ll. werden 12 leerlingen van het Colegio „Santo Tomás" tot de eerste H. Communie toegelaten. Mgr. Van Baars, geassisteerd door den Weleerw. Pater Rector V. M. Zwijsen en den Zeereerw. Heer Pastoor J. P. Delgeur, droeg in de keurig versierde kapel een H. Mis op, waaronder het gelukkig 12tal met innige godsvrucht tot de H. Tafel naderde. De weleerw. Pater Rector hield een roerende toespraak. Na de H. Mis werd aan zeven der Communicanten het H. Vormsel toegediend.

Jammer, dat de verwikkelingen in de naburige republieken nog altijd voortduren, waardoor het velen Ouders op Sto. Domingo en in Venezuela [illegible] hun kinderen [illegible] zorgen der Eerw. Fraters toe te vertrouwen; ofschoon dit aan Curaçao weer dit voordeel brengt, dat er in het Colegio „Santo Tomás" meer plaats beschikbaar is voor externen en semi-internen, van welke gelegenheid, gelukkig, goed gebruik wordt gemaakt.

Officieele berichten.

Namens den Heer Gouverneur dezer kolonie wordt hierbij bekend gemaakt, dat van den waarn. Ned. Zaakgelastigde te Caracas de mededeeling is ontvangen, dat in den laatsten tijd verschillende ingezetenen dezer eilanden zich als Venezolanen hebben laten naturaliseeren, ten einde in Venezuelaanschen zeedienst te kunnen komen, en dat hij, Zaakgelastigde, redenen meent te hebben om te veronderstellen, dat deze personen niet bekend zijn met het feit, dat zij bij de naturalisatie hun Nederlanderschap en daardoor ook de rechten daaraan ontleend, verliezen. Met het oog daarop brengt ZHEG. voor zooveel noodig, ter algemeene kennis, dat art. 7, sub 3. van de wet van 12 December 1892 (Staatsblad N°. 268) op het Nederlanderschap en het Ingezetenschap luidt: „Nederlandschap wordt verloren door het verkrijgen van eene vreemde nationaliteit door den wil van den verkrijger."

* *

Namens den Heer Gouverneur der kolonie wordt hierbij bekend gemaakt, dat, volgens ontvangen mededeeling van den waarn. Ned. Zaakgelastigde te Caracas, bij Decreet van 28 November ll. de haven van Tucacas is opengesteld voor den binnen- en buitenlandschen handel.

Totdat het ter plaatse op te richten douanegebouw gereed zal zijn, zullen de voor Tucacas uit den vreemde bestemde goederen te La Guaira, of te Puerto Cabello moeten worden ingeklaard om van daar per kustvaarders verder hunne bestemming te volgen.

* *

Bij Gouvernements beschikking, is:—

1°. gerekend te zijn ingegaan den 7n. December ll., aan den Heer J. J. Muis, Leeraar der Protestantsche Gemeente op Bonaire, tot herstel van gezondheid, eene maand binnenlandsch verlof verleend;

2°. zijn de functiën van cipier der gevangenissen alhier tijdelijk opgedragen aan den Commandant der brigade marechaussées alhier, den heer J. Apriel.

3°. tot het doen der indeeling bij de rustende schutterij en het onderzoeken van — en beslissen op de redenen van vrijstelling en uitsluiting van dat korps voor het jaar 1904, eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren J. P. E. Gaerste en J. L. Th. Heldewier Vignon, leden van den Koloniaal Raad, E. S. L. Maduro, kapitein bij de rustende stedelijke schutterij, E. Senior, 1e. Luitenant en J. F. L. Römer, sergeant-majoor bij dat korps.

4°. eene commissie benoemd, bestaande uit de Heeren C. Gorsira en H. H. R. Chapman, leden van den Koloniaal Raad, met den Administrateur van financiën, ten einde het register van den aanslag in de belasting voor de weerbaarheid voor het jaar 1904 op te maken.

5°. voor het jaar 1904 een schuttersraad benoemd, bestaande uit:
den Kapitein M. Capriles.
„ 1e. Luitenant J. W. C. Pieters.
„ 2e. „ E. M. Penso.
„ sergeant-majoor K. Peiliker.
„ sergeant J. C. Palm.
„ korporaal J. L. C. Monsanto, en den schutter P. M. Hage.

6°. zijn benoemd tot het afnemen in 1904 van de examens, bedoeld bij de artt. 29—32 van de onderwijsverordening, zooals, wat de artt. 29 en 32 betreft, gewijzigd bij de verordening van 3 September|10 November 1897, P. B. No. 17 en bij artt. 32 en 45 van de verordening van 5 Juli|17 October 1884, P. B. No. 16, de Heer Administrateur der Schoolcommissie, tot lid en voorzitter en als leden Mej. A. C. Bakhoven en verder de volgende in alphabetische orde genoemde heeren: C. van Beers, Mr. J. B. Gorsira, M. de Leao Laguna, J. Nouwens en H. J. Nyman.

* *

De waarnemende Procureur-generaal brengt hierbij ter kennis van het algemeen, dat er op den 16n. December a. s. met scherp uit het geschut van uit het Riffort zal worden geschoten den morgens om zeven uur in oostelijke richting in zee, en des avonds om zes uur met lichtkogels in de richting van den kogelvanger.

Gedurende de oefening zal er van het Riffort 's morgens een roode vlag waaien en 's avonds een lantaarn zichtbaar zijn en vuurpijlen worden opgelaten.

* *

Aan belastingschuldigen wegens „Belasting op den Invoer" over het derde kwartaaljaar 1903 wordt gedurende veertien dagen, van morgen af gerekend, op gewone kantooruren gelegenheid gegeven, om hunne bezwaren tegen den aanslag in die belasting bij den ondergeteekende ter beslissing, in te brengen.

† A. B. Halley.

Niettegenstaande wij zeer goed wisten, dat door de ziekte, waaraan de heer A. B. Halley reeds maanden lijdende was, zijn krachten sterk afnamen, werden wij toch Zaterdag diep getroffen door het bericht van zijn dood. De weinige jaren, dat wij met den Heer Halley omgang hadden, waren voldoende om hem te leeren waardeeren als een ijverig, plichtvol ambtenaar, zorgzamen vader en trouwen vriend. Wij kunnen ons voorstellen, hoe zwaar dit verlies wezen moet voor zijn familie en vrienden.

Van harte nemen wij deel in hun droefheid.

Hoe algemeen de Heer Halley gezien was in de kolonie, bleek wel Zondag ll. bij zijn begrafenis uit den talrijken stoet, welke het lijk volgde.

Onze financien.

Opnieuw is er een vergelijkende staat gepubliceerd van raming en inkomsten van het eiland Curaçao. Zeer praktisch heeft de Administrateur van financiën, de heer C. Statius Muller, thans niet alleen de gezamenlijke opbrengst tot en met November aangegeven, maar daarnaast ook een afzonderlijke lijst van November en van de vorige maanden tot en met October. Aldus is de vergelijking zeer gemakkelijk, zoodat wij hopen, dat deze statistieken steeds in dergelijken vorm zullen verschijnen.

Alleen in de maand November werd opgebracht f47,369,93½, zoodat reeds nu de raming voor 11 maanden met f78,654,70½ wordt overtroffen. En dit voor Curaçao alleen.

Regen.

Vielen er in de laatste dagen korte, maar stevige buien in het stadsdistrict, op Westpunt valt de regen geregeld en flink neer. Men waant zich daar in een paradijs, [illegible] op. Als het zoo maar doorgaat, is ten minste däár nog veel gered.

Voor opmerkers is dit jaar wel geheel bijzonder. De droogste gronden, waar nog zoo goed als geen regen viel, bijna onmiddellijk grenzend aan de streken, zijn allervruchtbaarst door overvloed van water.

Kon men het overtollige water, dat nu in zee loopt, maar leiden naar de drogere plekken, die zoo dicht bij liggen, doch thans niet het minste voordeel daarvan genieten!

Tentoonstelling.

Hedenavond is er vergadering van de verschillende tentoonstellingscommissiën, om den datum te bepalen, tot wanneer de tentoonstelling zal worden uitgesteld. In beginsel was door het Bestuur der Cur. Maatschappij reeds daartoe besloten.

Deze week mocht de Cur. Maatschappij een vereerend schrijven ontvangen van Z. K. H. den Prins der Nederlanden, waarbij Z. K. H. zijn leedwezen betuigt, niet bij de opening onzer tentoonstelling tegenwoordig te kunnen zijn. De Prins zond twee groote, zware, mat zilveren medailles, waarin zijn borstbeeld is afgedrukt, terwijl aan de keerzijde een gekroonde vrouwenfiguur leunt op een gedenksteen, waarin de naam van den bekroonde gegraveerd kan worden.

Emigratie.

Zondag ll. kwam de *Curaçao* uit Suriname om de arbeiders voor den Lawa-spoorweg te vervoeren. Hun getal was hier al weer vermeerderd, en zijn Dinsdag 55 man vertrokken. De boot ging langs Aruba en Bonaire naar Suriname terug om eerst ook op beide eilanden de arbeiders op te nemen.

Oud-Gouverneur Barge.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers bovenstaand advertentie, op zich zelf welsprekend genoeg, dan dat wij er nog iets aan behoeven toe te voegen.

Heden morgen heeft Mr. Barge bericht, dat Z. H. E. G. zeker niet Maandag a. s. komen zal en later der dag zijner aankomst zal melden.

Manoeuvres.

Onder aanvoering van den kapitein-kommandant Van der Gepnten zijn er van Vrijdag op Zaterdagnacht manoeuvres gehouden op de velden tusschen Zuurzak en Caracasbaai. Omdat de tropische nachten zoo overheerlijk zijn bij volle maan en klaar genoeg om duidelijk de bewegingen der troepen te kunnen volgen, wilde de kapitein van de nachtelijke koelte profiteeren en de soldaten eens in de gelegenheid stellen oorlogje te spelen, iets wat strategisch zeer ontwikkelt en tevens een onderhoudende en aangename afwisseling is van het eentonig marcheeren, terwijl de frissche nacht voorkomt, dat de vermoeienissen al te groot worden.

Het gekozen terrein met zijn talrijke kopjes, boschjes en greppels leende zich uitstekend voor deze exercitie, die tot aller tevredenheid gehouden is. 's Avonds tusschen 9 en 10 uren rukte de eerste afdeeling uit, een uur later de tweede en eerst den volgenden morgen half acht keerden allen terug. Op de quarantaine-terreinen werd wat rust genomen en een hartversterking gebruikt.

Naar wij vernemen, zal de volgende maand weer een dergelijke gezonde en leerzame oefening plaats hebben.

Kalender.

In dank ontvingen wij een net bewerkten kalender van de heeren J. en D Jesurun agenten van de *Palatine Insurance Company.*

St. Martin

Nog nooit vertoond! Toen de Gouverneur van Curaçao laatst hier een bezoek bracht met *De Ruijter* lag hier toevallig ook een fransch oorlogschip voor de haven, zoodat we er nu twee tegelijk hadden. De franschman salueerde netjes, wat ons hollandsch hart goed deed.

De op Curaçao zoo gunstige kapel van *De Ruijter* heeft haar roem ook hier gehandhaafd en een mooi concert gegeven. Jongens, wat fleurde St. Martin op in die dagen.

* *

Mijnheer Rijkens heeft de katoenplantages bezocht, hij kon zich overtuigen van het goede resultaat, de plantjes staan al aardig boven den grond.

Het volk schijnt echter nog weinig van deze cultuur te verwachten, want meer dan 300 man, plus vrouwen en kinderen, zijn weer naar Sto. Domingo vertrokken om werk te zoeken. Is de oogst daar geëindigd, dan komen ze weer terug.

't Is te hopen, dat de katoen een cultuur blijke voor ons eiland, opdat het volk op zijn geboortegrond kan blijven en daar zijn bestaan vinden.

St. Eustatius

De heer Thielen, officier van justitie, was bijna het slachtoffer geworden van een lagen aanslag. Toen hij, in 't laatst van November, op een avond rustig voor zijn huis zat, vloog hem plotseling een zware steen rakelings langs het hoofd. Een kleine toevallige beweging ware op dat oogenblik voor hem noodlottig geweest. Goddank, dat zijn dochtertje juist naar binnen was gegaan, want de zware kei viel op haar plaats neder en zou hoogstwaarschijnlijk haar dood veroorzaakt hebben, als zij er nog gezeten had.

De dader is nog onbekend. De Gezaghebber heeft een flinke belooning uitgeloofd voor den gene die hem aanbrengt.

Dit is reeds de tweede maal, dat het volk op zulk een ruwe wijze optreedt tegen een officier van justitie.

Zou de politie hier wel sterk genoeg zijn?

„Rietsuiker-industrie."

In dit rapport van Prof. Went voor Suriname geschreven lezen wij o. a.:

Op St. Martin is misschien suikerrietkultuur mogelijk; daaromtrent kan echter eerst beslist worden, nadat de noodige proeven genomen zijn.

Op St. Eustatuis zou alleen dan de mogelijkheid van een rietsuikerindustrie overwogen kunnen worden, wanneer alle eigenaren van gronden in het centrum van het eiland zich wilden combineeren tot het oprichten van een centraalfabriek en dus ook bereid bevonden werden, op hun gronden suikerriet op moderne wijze te kweeken.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Victor Blancheville, Eliza Elinar, Carlos B. Figueredo, Isidro Galicio, Eudozia D. de Guefnte, Handel- en Industrie My., Agentes Austro-Americano, C. Henriquez, G. C. Henneguy, Johan Leito, Manuel de J. Medina, Domingo Mora, Juan Moya, G. A. Pinedo P., Emilio Reinhardt en Alejandro H. Royer (aangeteekend).

Buitenland.

Rome. — In zijn eerste allocutie heeft Z. H. Paus X o. a. gezegd: Daar het evenwel noodig is en van het allergrootst belang voor het Christendom, dat de Paus in het bestuur der Kerk zoowel in werkelijkheid als naar den schijn vrij is en aan geen enkele macht ondergeschikt, zoo protesteeren Wij, gelijk het besef van Onzen plicht en de hoogheilige trouw aan den Ons

bindenden eed vorderen, tegen het allerzwaarste onrecht, dat de Kerk op dit gebied is aangedaan.

Het is Onze plicht allen, zonder uitzondering, niet slechts die gehoorzamen, maar ook die bevelen, als zijnde allen van denzelfden Vader afkomstig, op sociaal en staatkundig gebied den weg te wijzen naar den maatstaf en regel van het goede.

Wij begrijpen heel goed, dat het sommigen aanstoot geeft, wanneer Wij zeggen dat Wij ook op staatkundig gebied Onze zorg moeten uitstrekken. Maar elk onpartijdig beoordeelaar moet toegeven, dat het den Paus onmogelijk is, van zijn leeraarsambt in geloof en zeden de politieke bemoeiing af te zonderen. Daarenboven, wijl hij aan het hoofd staat en de opperste leiding heeft van een volledige maatschappij, gelijk de Kerk is, die uit menschen is samengesteld en onder de menschen bestaat, moet hij wel erop bedacht zijn, om met de regeeringen en wereldlijke overheden een wederzijdsche goede verstandhouding te bewaren, indien hij althans wil, dat voor de veiligheid en vrijheid der katholieken overal ter wereld zorg worde gedragen.

Paus Pius heeft in dit eerste consistorie allen twijfel omtrent zijn houding tegenover Italië weggenomen. Na nog eens te hebben herinnerd, dat hij getracht heeft niet met het opperpriesterschap bekleed te worden, zegt hij, zich gevoegd te hebben naar Gods wil en er naar te zullen streven het pand des geloofs ongeschonden te bewaren. Hij constateert dan, dat het noodzakelijk is het bestier der Kerk, dat de Paus vrij is en kan handelen naar geweten, naar plicht en de heiligheid van den eed dien hij heeft gezworen. Hij betreurt dat in dit opzicht aan de Kerk niet wordt gegeven waarop zij recht heeft en begrijpt niet, hoe men zoo nieuwsgierig kan zijn naar zijn regeeringsprogram. Hij kan natuurlijk geen anderen weg volgen dan dien van zijn voorganger.

Z. H. komt dan op tegen de meening, dat de Paus sich niet met de politiek zou moeten inlaten, daar het onmogelijk zou zijn, de staatkunde af te scheiden van de opperpriesterlijke leiding van geloof en zedenleer.

Duitschland.—Het Duitsche volk is maar niet gerust over zijn Keizer, evenmin als deze zelf. Het wil tot allen prijs bij den zoon de kwaal vinden, die zijn vader en zijn moeder ten grave sleepte.

Een buitenlandsch blad deelt hieromtrent het volgende mede:

„Al sedert jaren wordt de Keizer vervolgd door het idée fixe dat hij zal sterven aan dezelfde ziekte als zijn vader en moeder. Toen hij, twee maanden geleden, begon te klagen over pijn in de keel, maakte zich een verschrikkelijke angst van de Keizerin en hare kinderen meester.

„Hare Majesteit ontbood dr. von Leuthold en vroeg hem haren gemaal te onderzoeken, zonder evenwel zijn ongerustheid gaande te maken. Het eerste onderzoek toonde slechts het bestaan van een aantal ronde korrels.

„De Keizer werd desniettegenstaande steeds somberder en stiller. Hij sprak minder en had minder opwellingen van de innemende en openhartige vroolijkheid, welke zijn gezelschap zoo aangenaam maken. De verandering in den klank van zijn stem werd duidelijker en vooral 's ochtends en 's avonds was zij buitengewoon schor.

„Prinses Karl van Hessen, die te Berlijn kwam om het gedenkteeken voor keizerin Friedrich te onthullen, werd door de Keizerin op hoogte gesteld, en toen zij te Darmstadt terug was, wendde zij zich tot prof. Moritz Schmidt.

„De laatste maakte, na een onderzoek, de diagnose dat er een gezwel aan de stembanden zat. Hij zag aan het verschrikte gezicht van de Keizerin dat deze geneeskundige verklaring, verre van haar gerust te stellen, haar vrees vermeerderde.

„Door een noodlottig toeval was dit dezelfde uitdrukking die gebruikt werd in het eerste bulletin betreffende de ziekte van Keizer Friedrich. Om deze reden werd in de bulletins die de doktoren Moritz Schmidt, Ilberg en von Leuthold daarna uitgaven, gesproken van „Stimmlippen" in plaats van „Stimmbänder" en van „goedaardige poliep" in plaats van „gezwel" (tumor). Deze synoniemen werden gekozen, teneinde den Keizer niet verder te verontrusten.

„De keizerlijke familie verzette zich tegen het denkbeeld, om de operatie bekend te maken. De Keizer wilde daar echter niets van weten: „Mijn volk, heeft het recht, om te weten, zoo zeide hij, hoe het met mijn gezondheid staat. Ik wensch dus dat de geheele waarheid gezegd worde."

„Op dit oogenblik dat hij dit zeide, dacht de Keizer, dat hij ernstig ziek was.

„Teneinde hem gerust te stellen, vervroegde de Kroonprins, die Maandagochtend naar Weinigerode had moeten vertrekken en die had aangekondigd, dat hij Zondagmiddag tegenwoordig zou wezen bij de vertooning van de Dorpmusikanten in de Nieuwe Opera, den datum van zijn vertrek en vertrok reeds Zondag naar het landgoed van den prins van Stolberg.

„Prof. Orth stelde den Keizer voor, om hem aan het geneeskundig genootschap een mededeeling te laten doen over de poliep die hij had onderzocht, erbij voegende dat zijn naam als geneesheer hem dierbaarder was dan iets anders ter wereld en dat zijn mededeeling de volle waarheid zou bevatten.

„De zusters en schoonbroeders van den Keizer kregen het verzoek, om geen telegrammen te zenden om inlichtingen over Z. Ms. gezondheidstoestand. In één woord, er werd niets verzuimd, om hem vertrouwen in te boezemen.

„Thans voelt de keizerlijke familie zich geruster. Nochtans zal men niets volstrekt zekers kunnen zeggen over de gezondheid van den Keizer, voor vier of vijf weken voorbij zijn. In- [illegible] geheeld is en indien de verwijderde woekering niet terugkomt, zal dit bewijzen dat men slechts te maken heeft gehad met een onbeteekenend uitwasje, veroorzaakt door buitengewone inspanning van de stem, bij het spreken in het openbaar, welke niet in verband staat met 's Keizers algemeenen gezondheidstoestand.

Volgens de groote sterren van de Duitsche wetenschap, heeft de Keizer slechts een goedaardige poliep gehad, en het eenig gevolg daarvan zou zijn dat hij voortaan zijn stembanden minder zou mogen inspannen."

De laatste telegrammen stellen echter den toestand veel ernstiger voor. Het gezwel is teruggekeerd en nieuwe operatie blijkt noodzakelijk.

Turkije.—Naar men wil, is de Sultan van Turkije door eenige handige persoonlijke concessies, die hem gedaan zijn, hoogstwaarschijnlijk door bemoeiing der Duitsche diplomatie, in de laatste dagen over de Russisch-Oostenrijksche contrôle-voorstellen wat beter te spreken. Eenigerlei bedreiging van die zijde is tot nu toe geheel uitgebleven. Alleen is verklaard, dat de voorstellen een geheel vormen, aan welks onderdeelen niet te tornen valt en dat in nauw verband staat met de in Februari toegestane hervormingen. Ook is er op gewezen, dat de tijd nijpt en uitstel bedenkelijk is.

De Russische en de Oostenrijksche gezant te Constantinopel ontvingen nu van den Minister van Buitenlandsche Zaken, Tewfik-Pacha, een bevredigend bezoek. Hij kwam zeggen, dat het antwoord der Porte niet lang zou uitblijven en liet doorschemeren, dat het bevredigend wezen zou. Verrassingen zijn niet buitengesloten, zegt het bericht waarin dit gemeld wordt. Maar er is reden om te gelooven, dat de paleis-partij hare houding van tegenstand heeft laten varen en minder vijandig staat tegenover het hervormingsplan, wat dus overeenkomt met het hierboven gemelde omtrent de veranderde gezindheid des Sultans, dank zij de persoonlijke concessies, hem door eene handige diplomatie gedaan.

Panamá.— Hoewel het voor de Columbiaansche troepen zeer moeilijk zal zijn de landengte van Panama te bereiken door het hooggebergte heen dat tusschen de nieuwe republiek en het Columbiaansche hoofdgebied is gelegen, schijnen de staatslieden te Bogota toch vastbesloten te zijn een leger naar het Noorden te zenden om de opstandelingen tot onderwerping te dwingen. President Marroquin moet de woorden hebben herhaald, door den Columbiaansche gezant te New-York gesproken: „Wij zullen liever onzen laatsten cent uitgeven en onzen laatsten druppel bloed vergieten, dan te berusten in de onwettige onafhankelijkheidsuitroeping van Panama en de erkenning der nieuwe republiek door de Vereenigde Staten."

De *„New-York Herald"* laat zich zelfs uit Bogota melden, dat de Columbiaansche Commissaris voor den vrede (?) den 19en Nov. met *een sterk leger* uit Bogota is vertrokken: Bogota verkeert in staat van beleg en het gezantschapsgebouw der Vereenigde Staten wordt beschermd door de troepen"

Uit deze laatste mededeeling schijnt men te mogen opmaken, dat de houding der bevolking jegens het Amerikaansche gezantschap niet al te welwillend is. Uit nadere mededeelingen van andere bladen blijkt nog, dat de Columbiaansche autoriteiten verklaard hebben een leger van 100,000 man naar Panama te hebben afgezonden.

In Amerika ziet men echter in deze bewering niets anders dan bluf. Wij zullen afwachten of deze Amerikaansche opinie, waarop het spreekwoord van den waard en zijn gasten al zeer toepasselijk is, bewaarheid wordt. Zeker is, dat de republiek Ecuador reeds haar volle sympathie met de zaak van Columbia heeft uitgesproken, zijnde dit een ontegenzeggelijk eerste teeken van officieele toenadering tusschen de Zuid-Afrikaansche republieken.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1903.	Philad.	Marcb.	Caracas	Zulia	Philad.	Marcb.
Vertrekt van New-York	Oct. 31	Nov. 7	Nov. 14	Nov. 14	Nov. 28	Dec. 5
Komt aan te San Juan	Nov. 5		19		Dec. 3	
Vertrekt van „	6		20		4	
Doet Curaçao aan	8		22		6	
Komt aan te La Guaira	9	14	23	28	7	12
Vertrekt van „	11	16	[illegible]	29	9	13
Komt aan te Pto. Cabello	12		26		10	
Vertrekt van „	13		27		11	
Komt aan te Curaçao	14	16	28	30	12	14
Vertrekt van „	16	22	30	Dec. 6	13	20
Doet La Guaira aan		23		7	14	21
Doet Ponce „				9		23
„ San Juan „	18	25	Dec. 2		16	
Komt aan te New-York	23	Dec. 1	7	15	21	29

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Marac.	Merida	Zulia	Merida	Marac.
Vertrekt van Curaçao	Nov. 9	Nov. 16	Nov. 23	Nov. 30	Dec. 7	Dec. 14
Komt aan te Maracaibo	10	27	24	Dec. 1	8	15
Vertrekt van „	13	21	27	5	11	19
Komt aan te Curaçao	14	22	28	6	12	20

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.